

ZARZĄDZENIE NR 13/2019

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach

z dnia 11 maja 2019 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Chelosiowa Jama

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 z późn. zm.) zarządza się, co następuje:

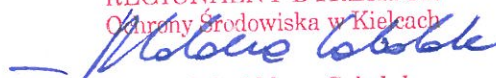
§ 1. Ustanawia się na okres pięciu lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody Chelosiowa Jama obejmujące:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia,
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 2. Obszar rezerwatu przyrody objęty jest ochroną czynną.

§ 3. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się Regionalnemu Konserwatorowi Przyrody w Kielcach.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REGIONALNY DYREKTOR
Ochrony Środowiska w Kielcach

mgr inż. Aldona Sobolak

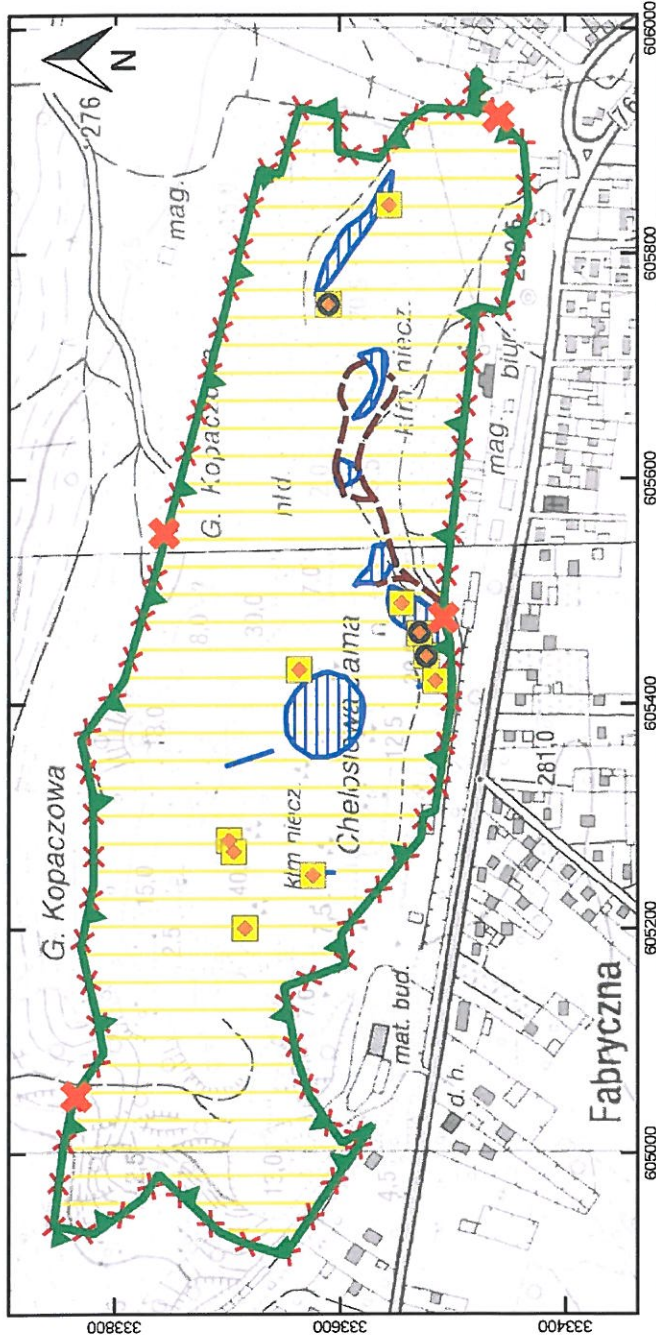
Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków

Poz.	Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Sukcesja roślin powodująca zarastanie obszaru wyrobisk i zasłanianie powierzchniowych stanowisk dziedzictwa geologicznego.	Mechaniczne i/lub ręczne usuwanie roślin zielnych, krzewów oraz młodych drzew, które zarastają obszar wyrobisk. Wskazane jest wycinanie roślinności na wysokości szyi korzeniowej. Wywiezienie poza teren rezerwatu całości pozyskanego materiału biologicznego.
2	Zaśmiecanie terenu rezerwatu.	Edukacja społeczności, częstsze kontrole w terenie, współpraca z policją, ograniczenie możliwości wejścia/wjazdu na teren rezerwatu poprzez wykonanie zabezpieczeń.
3	Pozyskiwanie materiału ziemnego z terenu rezerwatu (z hałd, dawnych dróg).	Edukacja społeczności, częstsze kontrole w terenie, współpraca z policją, ograniczenie możliwości wejścia/wjazdu na teren rezerwatu poprzez wykonanie zabezpieczeń.
4	Niszczenie powierzchni terenu i zbiorowisk roślinności poprzez wydeptywanie i rozjeżdżanie powierzchni.	Edukacja społeczności, częstsze kontrole w terenie, współpraca z policją, ograniczenie możliwości wejścia/wjazdu na teren rezerwatu poprzez wykonanie zabezpieczeń.
5	Antropopresja w obrębie podziemnych elementów rezerwatu – jaskiń.	Edukacja społeczności, częstsze kontrole w terenie, współpraca z policją, monitoring oraz inwentaryzacja stanu jaskiń.

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów		
Poz.	Rodzaj zadania	Lokalizacja zadania
Rozmiar zadania		
1		2
3		
1	Usunięcie roślin zielnych, krzewów i młodych drzew wraz z wywiezieniem pozyskanej biomasy.	Na załączniku graficznym
2	Prowadzenie monitoringu oraz inwentaryzacji stanu jaskiń.	Na załączniku graficznym
3	Wymiana istniejących zabezpieczeń wejść do jaskiń.	Na załączniku graficznym
4	Zabezpieczenie terenu rezerwatu przed niekontrolowaną penetracją.	Na załączniku graficznym
5	Sprzątanie śmieci.	Na załączniku graficznym.
6	Przygotowanie terenu pod ścieżkę dydaktyczną.	Na załączniku graficznym

Załącznik graficzny

Legenda

granica rezerwatu przyrody "Chelosiowa Jama"

usunięcie roślin zielnych, krzewów i młodych drzew wraz z wywiezieniem biomasy

przewodzenie monitoringu oraz inwentaryzacji stanu jaskiń

wymiana istniejących zabezpieczeń wejść do jaskiń

przygotowanie terenu pod ścieżkę dydaktyczną

zabezpieczenie rezerwatu przed niekontrolowaną penetracją

lokalizacja bloków skalnych w ramach zabezpieczenia przed niekontrolowaną penetracją

sprzątanie śmieci

sprzątanie śmieci w jaskiniach

0 100 200 300 m

Układ współrzędnych: PL-1992

Mapa topograficzna: Główny Urząd Geodezji i Kartografii, usługa przeglądania (03.04.2019 r.)

UZASADNIENIE

do zarządzenia nr 13/2019 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 11 maja 2019 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Chelosiowa Jama

Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 z późn. zm.) cyt. „Dla parku narodowego lub rezerwatu przyrody, do czasu ustanowienia planu ochrony, sprawujący nadzór sporządza projekt zadań ochronnych.”

Celem utworzenia rezerwatu Chelosiowa Jama było zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych unikatowego zespołu form krasowych podziemnych i powierzchniowych z różnych okresów geologicznych.

Rezerwat Chelosiowa Jama obejmuje wzniesienie z zespołem dawnych kamieniołomów wapieni dewońskich złożony z dwóch dużych wyrobisk połączonych półką ograniczoną od północy ścianką skalną. Rezerwat przyrody Chelosiowa Jama jako stanowisko dziedzictwa geologicznego znany jest z odsłonięcia cyklów sedymentacyjnych w obrębie wapieni dewońskich klasyfikowanych jako cyklotemy „pogłębiające się ku górze” lub „loferskie”; odsłonięcia niezgodności pomiędzy skałami piętra waryscyjskiego reprezentowanymi przez wapień dewoński i piętra alpejskiego reprezentowanego przez piaskowce oraz serię piaskowcowo-mułowcowo-ilastą dolnego triasu jak również istnienia labiryntowego systemu krasowego powstałego w kenozoicznym okresie krasowym, w neogenie, którego przejawem są najdłuższe w regionie świętokrzyskim jaskinie: system Chelosiowej Jamy-Jaskini Jaworzniczkiej oraz Jaskinia Pajęcza z szeregiem bardzo ciekawych zjawisk krasowych, w tym form krasu kopalnego permsko-triasowego i kenozoicznego.

Podstawowymi zagrożeniami dla dziedzictwa geologicznego rezerwatu przyrody Chelosiowa Jama są:

- 1) Zarastanie obszaru wyrobisk powodujące zasłanianie powierzchniowych odsłonień i utrudniające dostęp do nich w celach badawczych lub edukacyjnych.
- 2) Antropopresja na powierzchni, przejawiająca się przede wszystkim:
 - ogólnym zaśmiecaniem oraz zaleganiem śmieci co wpływa na estetykę krajobrazu;
 - pozyskiwaniem materiału ziemnego z terenu rezerwatu (przede wszystkim z obszaru hałd oraz dawnych dróg), powodującym zmiany morfologii, zniszczenie roślinności i negatywne zmiany krajobrazu,
 - niszczeniem powierzchni terenu i roślinności poprzez wydeptywanie i rozjeżdżanie powierzchni (m.in. przez pojazdy motokrosowe).
- 3) Antropopresja w obrębie podziemnych elementów rezerwatu, przejawiająca się wydeptywaniem ścieżek na namuliskach, niszczeniem (zwykle przypadkowym łamaniem) nacieków oraz zanieczyszczeniem nacieków i ścian jaskini; dodatkowo powodujące niepokojenie zimujących w jaskiniach nietoperzy.

Mając na uwadze przeciwdziałanie wyżej opisanym negatywnym zjawiskom oraz w związku z tym, iż rezerwat przyrody, w którym istnieje konieczność wykonania zabiegów ochronnych nie posiada planu ochrony, zasadnym jest wydanie przedmiotowego zarządzenia.

Niniejszy projekt zarządzenia na podstawie art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Kielcach – Uchwała Nr 5/2019 Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Kielcach z dnia 8 marca 2019 r.

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Kielcach
Z-CA REGIONALNEGO DYREKTORA

mgr inż. Jarosław Pajdak

